

30 september 2021

Opmerkingen op Ontwerp Bestemmingsplan Vliegbasis Midden 2021 (plus coördinatiebesluiten)

Stichting Lonnekerberg, Stichting Lonnekerland, Natuur en Milieuraad Enschede

Het bestemmingsplan Midden is door de Raad van State in 2019 in zijn totaliteit vernietigd. Graag hadden we samen met de gemeente en het evenemententerrein overleg gevoerd over de inhoud van het bestemmingsplan 2021. Na daarvoor te zijn uitgenodigd door de wethouder en de eerste gesprekken hadden plaatsgevonden (onder leiding van een onafhankelijk voorzitter) bleef het stil. Een overleg over de inhoud werd diverse keren door de gemeente geannuleerd. Na maanden van stilte bleek dat het ontwerp-bestemmingsplan klaar was, volgens de wethouder was er ook geen ruimte en tijd meer voor het eerder beloofde inhoudelijk overleg. In april werd het ontwerp-bestemmingsplan Midden door het college aan de gemeenteraad gepresenteerd (een plan waarvan wij de inhoud niet kenden).

Wij hebben inmiddels een uitgebreide zienswijze tegen het plan ingediend. Een paar punten brengen wij onder uw aandacht:

1. Wij concluderen dat het bestemmingsplan Midden niet compleet is

Het gebied van de oude terminal (Deventerpoort, niet te verwarren met het parkeerterrein van het evenemententerrein dat ook zo wordt genoemd) is niet in het plan opgenomen. In het bestemmingsplan Midden dat in 2018 door de gemeenteraad is vastgesteld was dit gebied wel opgenomen. Volgens de Toelichting bij het bestemmingsplan (blz 7) is Deventerpoort buiten het plan gelaten "omdat ontwikkeling nog niet bekend is". Dit gebied is inmiddels verkocht aan dhr. van Eck. De verkoop vond plaats na indienen en goedkeuren van een gedetailleerd plan. De toekomstige ontwikkeling van dit gebied is dus wel bekend. In het ingediende ontwikkelplan wordt het "the Gate" genoemd. De gemeente heeft aan Vliegveld Twente Evenemententerrein (verder: VTE) zelfs al een recht van overpad gegeven om via dit gebied van en naar het evenemententerrein te gaan. In de koop- en ontwikkelovereenkomst die gesloten is tussen TechBase en Van Eck (p.8) staat dat Van Eck binnen 1 jaar na aankoop (april 2019) een bestemmingswijziging moet aanvragen. Plan The Gate is een uitgewerkt plan. Er is dus geen enkele reden om Deventerpoort/The Gate niet in het Bestemmingsplan mee te nemen.

Het voorliggende ontwerp bestemmingsplan is dus incompleet en de integraliteit ontbreekt.

Ook het perceel aan de Grefteberghoekweg, waarvoor de omgevingsvergunning voor de spottershill net is afgegeven ontbreekt.

Wij verzoeken u deze gebieden, die een directe relatie hebben met het evenemententerrein weer op te nemen in het bestemmingsplan.

2. De aanwezige bossen in het evenemententerrein worden niet beschermd.

De bossen binnen het evenemententerrein vallen nu allemaal onder de bestemming "Cultuur en Ontspanning-Leisurepark" (artikel 3). Voor deze bestemming is **geen** aanlegvergunningstelsel opgenomen en er is dus ook geen aanvullende vergunning nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden als het verhard / asfalteren.

De meeste bossen en bouselementen in het gebied kunnen dus gedurende de looptijd van het bestemmingsplan eenvoudig worden gekapt waarna ook deze gebieden kunnen worden geëgaliseerd en verhard / geasfalteerd. Daarop zijn een paar uitzonderingen zoals op de locaties waar een dassenburcht ligt, maar de meeste bossen in het gebied zijn vogelvrij.

De bossen op het evenemententerrein verdienen een adequate bestemming zodat de bossen ook in de toekomst bos blijven. Naast de bestemming "Cultuur en Ontspanning-Leisurepark is daarvoor de bestemming "Bos" noodzakelijk.

Wij verzoeken u de bossen, houtwallen en singels als "Bos" te bestemmen.

3. Afwijkingsbevoegdheid B&W staat zwaardere activiteiten met een hogere milieucategorie toe

Evenementen kunnen met dit bestemmingsplan 365 dagen per jaar op het terrein plaatsvinden binnen de toegestane hoge milieucategorieën en binnen de grote geluidszone. In voorliggend ontwerp bestemmingsplan 2021 is een afwijkingsbevoegdheid (artikel 3.5 van de regels) opgenomen zodat het college van B&W activiteiten in nog hogere milieucategorieën (cat. 5.1, 5.2, 5.3) kan toestaan zodra geluidwerende voorzieningen worden getroffen. Na vaststellen van het bestemmingsplan is het toestaan van zwaardere activiteiten dan niet meer aan de gemeenteraad, u stemt daar dus op voorhand mee in. Omdat de geluidszone zeer groot is en met activiteiten in de milieucategorie 4.2 nauwelijks ten volle kan worden benut, kan dit ertoe leiden dat activiteiten als racen en driften en andere zware milieubelastende activiteiten meer en meer en zelfs iedere dag op het evenemententerrein worden toegestaan. De overlast op de omgeving (natuur en omwonenden) en de intensiteit van de piekbelasting wordt dan groter. Het racen, slippen en driften is een zeer dominant geluid en op grote afstand te horen (1000-1500 meter).

Wij verzoeken u het afwijken van de gebruiksregels niet in deze vorm vast te stellen. Geluidswerende voorzieningen moeten ook de omgeving ten goede komen dat doen ze op deze manier niet, ze leiden tot nog meer verstoring en overlast.

4. Het gebruik van voertuigen met verbrandingsmotoren

Het bestemmingsplan en de Omgevingsvergunning Milieu laat (iedere dag) het rijden en racen met auto's/motoren/vrachtauto's en andere voertuigen met verbrandingsmotoren toe (*zie artikel 3.4.1.f van het bestemmingsplan, met een begrenzing van 400 uur per jaar*).

Volgens het plan is het mogelijk om op het terrein dagelijks te racen/sprinten, driften en slippen met auto's/motoren/vrachtwagens en ook met andere voertuigen met verbrandingsmotoren. Dat is in strijd met het eerder door de gemeenteraad in 2016 vastgestelde Nota van Uitgangspunten voor dit gebied en de intentie van het in 2018 ingediende amendement dat door een raadsmeerderheid is gesteund.

Hoe vaak automotieve evenementen kunnen plaatsvinden is niet duidelijk, het is maar hoe je het uitrekent. Peutz (Peutz rapport E 1081-20-RA-003 d.d. 23 april 2021, paragraaf 3.2) heeft een voorbeeld voor een regulier automotieve evenement dat valt onder de mogelijkheid van dagelijks gebruik binnen het bestemmingsplan uitgewerkt. De genoemde 400 uur is NETTO gebruikstijd:

- Peutz gaat er voor de Omgevingsvergunning milieu van uit dat racen/sprinten 2 uur effectief per dag mogelijk is plus 3 uur driften en slippen effectief per dag. Uitgaand van 400 uur kunnen er dus 80 dagen dergelijke evenementen plaatsvinden.
- Er ligt al een dragracebaan van 805 meter die in 15 sec. kan worden afgelegd. Indien alleen de effectief gereden tijd telt: een korte baanrace duurt ca. 12 seconden, op basis van 400 uur kunnen er dan 96.000 races per jaar worden gehouden. Als er 1 keer per minuut wordt geraced kunnen er 200 dagen per jaar gedurende 8 uren race-evenementen worden gehouden.

Wij vinden het rijden/racen/crossen/testen met voertuigen met verbrandingsmotoren erg “Old School”. Het is niet innovatief, niet duurzaam en niet Iconisch maar wel zeer vervuilend en verstorend. Wij verzoeken u evenementen met motorvoertuigen met verbrandingsmotoren niet toe te staan als “regulier evenement”, ook niet als dat ‘beperkt’ blijft tot 400 uur effectief racen/sprinten. Daarbij is onduidelijk hoeveel andere voertuigtypen met verbrandingsmotoren tijdens evenementen worden gebruikt, waar geen beperking van het aantal uren voor in het bestemmingsplan is opgenomen.

5. Verkeersafwikkeling

De capaciteit van de Oude Deventerweg is niet voldoende voor de gewenste verkeersafwikkeling. Dat is zeer recent ook gebleken bij het Springevent 2.0, Tukker Truckers en Don Kofferbakmarkt: Er was sprake van eindeloze files (foto’s beschikbaar). Geen van de drie evenementen haalt de drempel om een verkeersplan op te moeten stellen. Die ligt voor activiteiten met aankomst en vertrek vóór 19.00 uur pas bij 21.500 bezoekers.

Met het nemen van het voorliggende verkeersbesluit (aanleg middengeleider) worden deze problemen nog groter, omdat dan ook niet meer via de Vliegveldweg van en naar het evenemententerrein mag worden gereden en al het verkeer moet worden afgewikkeld via de Oude Deventerweg.

Het nemen van het verkeersbesluit betekent niet dat de maatregelen daadwerkelijk zijn of worden uitgevoerd voordat het bestemmingsplan in werking treedt. Ook hieruit blijkt dat het plan in feite niet uitvoerbaar is.

De Greftenberghoekweg (verlengde Vliegveldweg) vormt de inrit naar het evenemententerrein. Gezien het intensieve gebruik van dit wegdeel door het evenemententerrein en het gebruik van deze weg tijdens diverse evenementen vinden wij dat het geluid van deze weg in de geluidscontour moet worden verdisconteerd. Nu is dat niet het geval terwijl het duidelijk geluid is dat bij het evenemententerrein hoort (filmpje beschikbaar). Wij vragen ons ook af hoe vaak de gemeente toestaat dat dit wegdeel wordt gebruikt voor evenementen en wordt afgesloten voor ander verkeer zoals onlangs ook is gedaan bij het Springevent 2.0.

6. Geluidszone

Over het gebied dat valt binnen de geluidszone komt een deken van geluid te liggen. De buitenste rand van de geluidszone geeft een gemiddeld geluid per dag wat is toegestaan. Een gemiddeld geluid kan niet worden waargenomen, de geluidspieken zijn bepalend voor het te ervaren geluid buiten het evenemententerrein. Omdat de geluidszone door de gemeente niet wordt begrensd met een maximaal geluidsniveau en de omgeving van het evenemententerrein een rustig natuurgebied betreft, zal het geluid van het evenemententerrein een veel groter gebied (1000 tot 1500 meter buiten het evenemententerrein) gaan beheersen. Er komt dus over de natuurgebieden een zware deken van geluid te liggen. Dat is zeker niet het geluid van een rustige woonwijk zoals de gemeente stelt.

7. Maximale geluidsniveaus extreem

De maximale geluidsniveaus die voor de verschillende activiteiten mogen worden gehanteerd staan in de rapporten behorend bij de ontwerp-Omgevingsvergunning Milieu:

Geluidbronsterkten en locaties maximale geluidniveaus

Activiteit/geluid	L _{Wmax} in dB(A)	Locaties
Portieren personenwagens	103	Parkeerplaatsen verspreid over terrein
Stemgeluid	115	Gehele terrein
Laden en lossen vrachtwagens	123	Gehele terrein excl. Deventerpoort (parkeerterrein)
Sprints en driften	135	De Strip en Oostkamp
Sirene	135	De Strip en Oostkamp
Vuurwerk (grote muziek-evenementen)	160	De Strip, Oostkamp

(Bron: Peutz, 21 april 2021)

Deze toegestane maximale geluidniveaus zijn zéér hoog. Dit wordt mogelijk gemaakt doordat woningen in de natuurgebieden op meer dan een kilometer afstand liggen en alleen op de gevel van woningen een wettelijk maximaal geluidsniveau is ingesteld.

Wij verzoeken de gemeente deze extreme geluidniveaus niet toe te staan, ook niet als incidenteel evenement van de buitencategorie. Ook verzoeken wij de gemeente een maximaal geluidsniveau (dus niet: gemiddeld geluidsniveau) van 70 db(A) in te stellen op de rand van de geluidszone om de enorme piekbelasting van geluid, die dagelijks mogelijk is in de (ook voor wandelaars opengestelde) natuurgebieden te voorkomen.

8. Omzetting naar jaargemiddelden

De geluidszone wordt binnenkort omgezet naar jaargemiddelde (Lden) i.p.v. daggemiddelde, hierdoor kan véél meer lawaai worden gemaakt per dag dan waar nu van wordt uitgegaan: de Aanvullingswet geluid Omgevingswet is inmiddels door de 1e Kamer aangenomen en het aanvullingsbesluit heeft de parlementaire voorhangprocedure doorlopen. Voor industrieterreinen met een geluidszone (zoals dit bestemmingsplan) wordt overgestapt van een etmaalgemiddelde naar een jaargemiddelde (Lden).

Voor de echte industrieterreinen maakt deze nieuwe wetgeving niet veel verschil, de dagelijkse geluidsproductie zal niet veel veranderen. Voor evenemententerreinen met een geluidszonering is dat een ander verhaal. Zo kan er -als het in de wintermaanden relatief rustig is- in de zomermaanden véél meer lawaai worden gemaakt op het evenemententerrein dan waar nu vanuit wordt gegaan. De effecten hiervan zijn helemaal niet onderzocht. Met een jaargemiddelde geluidszone kan de geluidsbelasting op de natuurlijke omgeving in het groene evenementenseizoen véél heftiger worden. Eerder is door de gemeente aangegeven dat uitgaan van een jaargemiddelde niet de bedoeling is, maar in het bestemmingsplan wordt daar op geen enkele manier rekening mee gehouden.

Wij verzoeken de gemeenteraad rekening te houden met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet en te voorkomen dat binnenkort een nog veel grotere geluidsbelasting op de omgeving mogelijk wordt bij dagelijkse leisure/evenementen dan waar in dit bestemmingsplan van wordt uitgegaan.

9. Geen sluitingstijden reguliere evenementen

De dagelijkse evenementen met grote geluidszone kennen geen sluitingstijden i.t.t. de mega-evenementen. Het evenemententerrein grenst direct aan natuurgebieden.

Wij verzoeken de gemeenteraad om een sluitingstijd voor de dagelijkse evenementen op te nemen in het bestemmingsplan omdat er anders teveel verstoring van de natuurgebieden plaats kan vinden. Ook verzoeken wij u om te bepalen dat in de nachtelijke uren de grens van de geluidszone

teruggelegd wordt tot op de terreingrens van het evenemententerrein om verstoring van de natuur in de nacht te voorkomen.

10. De 12 evenementendagen van de buitencategorie

Zoals nu in het bestemmingsplan geformuleerd mogen alle mega-evenementendagen in het groene seizoen plaatsvinden. Op deze wijze kunnen omwonenden weken achter elkaar ieder weekend worden geconfronteerd met een evenement van de buitencategorie, ofwel een mega-evenement. Dat kan betekenen dat er gedurende de 3 mooiste maanden van het jaar ieder weekend een mega-evenement plaats kan vinden.

De ervaring leert ook dat de dag voor het mega-evenement een pre-party plaats kan vinden en de dag erna een afterparty, die vallen binnen de geluidszone. Toch telt het hele weekend dan slechts mee als 1 mega-evenementendag. En er zijn er 12 toegestaan in het bestemmingsplan, dat betekent dat er 12 weekenden mogelijk zijn met een mega-evenement. Waarvan volgens de

Omgevingsvergunning Milieu:

4 keer Categorie A: een hardcorefestival of groot popconcert met geluidsbronsterkte tot 140 decibel;

4 keer Categorie B: een dancefestival met 6 podia met geluidsbronsterkten tot 135 decibel per area;

4 keer Categorie C: een festival met 6 podia en geluidsbronsterkte tot 130 decibel per area.

Wij vinden dit buitenproportioneel.

De uitsluitingen van grote evenementendagen tijdens het broedseizoen zijn te beperkt. Er wordt geen rekening mee gehouden dat de meeste te beschermen vogels meerdere broedsels nodig hebben om de populatie in stand te houden. Dat betekent dat ook de periode 15 mei tot 15 juli nog erg gevoelig is voor verstoring van broedende vogels en nog niet vliegvlugge jongen. In deze periode zou hoogstens twee maal een ééndags evenement type C mogen plaats vinden met een tussenliggende periode van 4 weken.

Wij verzoeken u om, net als op het evenemententerrein het Rutbeek, het aantal belastende mega-evenementendagen te beperken tot 8, waarvan 2 dagen categorie A (max 140 dbA), 3 dagen categorie B (max 135 dbA) en 3 dagen categorie C (max 125 dbA). Ook vragen wij u dringend de mega-evenementendagen meer te verdelen over het jaar ten behoeve van de natuur en het woon- en leefklimaat van omwonenden.

11. Plan bedreigt energietransitie

Het gas verbruik is door VTE zelf geraamd op 106600 m³ per jaar, dat staat gelijk aan 71 huishoudens. Voor het aangegeven elektriciteitsverbruik van 550.000 kWh is 1/10 windmolen nodig van het soort dat Enschede aanvankelijk wilde.

Er is geen enkele verwijzing naar de mogelijke opwekking van duurzame energie in de plannen opgenomen. Op een terrein van 50 hectare zijn daar wel degelijk mogelijkheden voor. In het licht van de lastige keuzes die in Enschede ten aanzien van de energietransitie moeten worden gemaakt had het voor de hand gelegen als de exploitant gestimuleerd zou zijn om op een innovatieve manier om te gaan met beperking van het energieverbruik en met energieopwekking. Niets van dat al in de plannen. Een gemiste kans!! Uitgangspunt zou moeten zijn dat het evenemententerrein energieneutraal is.

12. Vuurwerk

Vuurwerk is tijdens de evenementen van de buitencategorie toegestaan, dus tijdens de mega-evenementen. Dat zal in de regel aan het einde van een evenement gebeuren, dus in de

nachtperiode. Als gevolg van het vuurwerk mag een geluidsbelasting van 92 decibel op de gevels van woningen plaatsvinden. Wij vinden dit buitenproportioneel.

Het vuurwerk mag worden afgestoken op een kwetsbare locatie aan de noordzijde van de Strip en met een bronvermogen van 160 decibel (!) terwijl de effecten van vuurwerk op de natuur onvoldoende bekend zijn.

Wij verzoeken u het aantal dagen dat vuurwerk is toegestaan te beperken en het maximale bronvermogen terug te brengen naar 130 decibel (het geluid van een F16).

13. Werkgelegenheid: een zeer ondermaatse score

Doel van de ontwikkeling is (zie ook de gemeentelijke Infographic) het streven naar directe en indirecte lokale en regionale werkgelegenheid. Bij de verkoop van (bedrijven)terrein worden door de gemeente eisen gesteld aan het aantal te realiseren arbeidsplaatsen per hectare. Voor het Euregio Bedrijvenpark is dat bijvoorbeeld 40 arbeidsplaatsen per hectare, voor terrein Josink Es is dat 50 arbeidsplaatsen per hectare. Het is natuurlijk duidelijk dat een evenemententerrein dergelijke aantallen niet zal halen. Maar in de stukken lezen we dat de VTE streeft naar het in dienst hebben van 10 personen die “regelmatig aanwezig zijn op het terrein”. Niet is aangegeven bij wie die dan op de loonlijst staan en of het gaat om 10 Fte of deeltijdwerkers. Als het al zou gaan om 10 Fte betekent dat 0,2 Fte per hectare. Dat is wel een zeer ondermaatse score, een te verwaarlozen bijdrage aan de lokale en regionale werkgelegenheid.

**Wij maken ons grote zorgen,
dit bestemmingsplan maakt van de Lonnekerberg
alsnog een herrieberg**